

MLADŠÍ ŠKOLNÍ VĚK

NP4411VÝVOJOVÁ PSYCHOLOGIE

RADEK ŠÍP

Mladší školní věk

- 6 – 12 let
- Nástup do školy
- Formování sebepojetí
- Rozvoj záměrné pozornosti
- ?Latence?

Fyzický vývoj

- Zlatý věk motorického učení
- První období tělesné zdatnosti a obratnosti

Hrubá motorika

- Dochází ke zvýšení tělesné síly
- Rozvoji schopnosti plánovat a organizovat aktivity
- Zlepšuje se vytrvalost při fyzických činnostech
- Reakční doba na konci období dosahuje vrcholu
- Roste výkonost ve sportu i jiných aktivitách
- Rychlá únavnost kvůli neefektivnímu využívání energie, avšak regenerace je taktéž rychlá
- Připravenost zvládnout základy týmových sportů a kolektivní spolupráce
- V závěru daného období se dítě svou fyzickou obratností i manuální zručností vyrovná dospělým

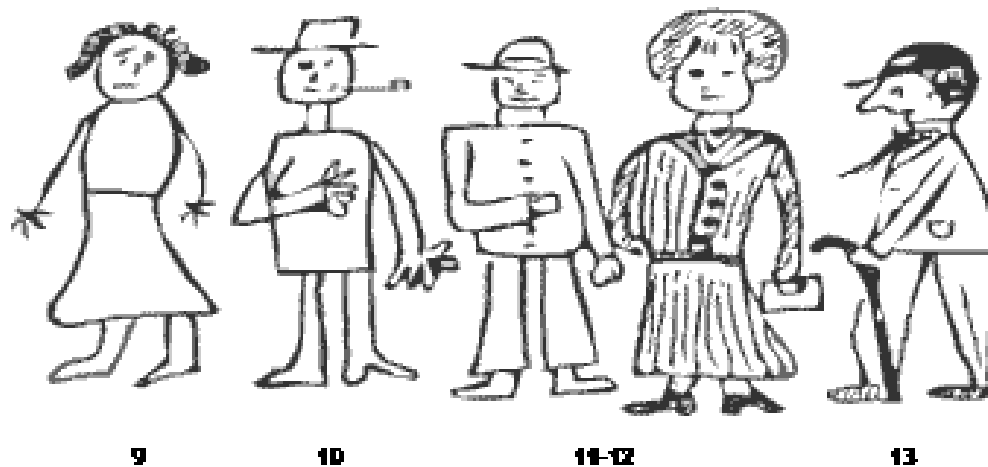
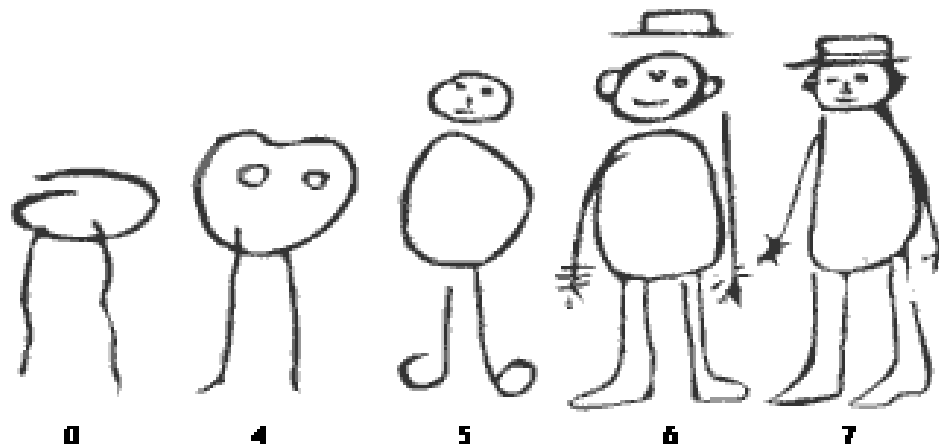
Jemná motorika

- Postupné zvyšování kontroly nad pohyby
- Automatizace pohybů
- Zlepšení psaní i rýsování
- Zdokonalování v hře na hudební nástroje
- Zlepšení techniky ovládání různých nástrojů (nůžky, penál...)
- U dívek dochází k dokončení spontánního vývoje kreslení ve věku 10 let, u chlapců ve 12 letech

Motorický vývoj – kresba

Motorický vývoj – kresba

Motorický vývoj – kresba

- **Období vizuálního realismu**
- 7 - 9/10 mizí okluze
- Ok profil
- Méně fantazie
- V 9 letech kresba v pohybu

Kognitivní vývoj

- Rozvoj logického myšlení založeného na konkrétních příkladech
- Děti se učí generalizovat a zobecňovat
- Jsou schopny pochopit koncepty stálosti a reverzibility
- Ustupuje magické myšlení a nahrazuje ho myšlení založené na vlastních zkušenostech
- Dochází k výraznému rozvoji učení a kognitivních procesů, včetně paměti a metakognitivních dovedností jako je plánování či organizace.

Kognitivní vývoj

- Ustupuje egocentrismus, ale stále černobílý svět
- Postupně se objevuje decentrace (více perspektiv)
- Potřeba pravidel, jasného uspořádání
- Morální absolutismus
- Chybí mu zkušenosti a odhad, plánuje nereálné cíle – je třeba skálopevně přesvědčeno o slavné kariéře sportovce, vynálezce nebo zpěváka. Překážky nerozezná a neuznává
- Chybí abstraktní myšlení

Pozornost

- Záměrná
- Učí se orientovat v čase a prostoru
- Vnímání dětí se vývojem přibližuje vnímání dospělého
- Pomáhá vizualizace, střídání aktivit, zařazení pohybových aktivit
- Smysluplnost a odpočinek

Verbální schopnosti

- Děti se učí a osvojují si gramatická pravidla, rozšiřují svůj jazyk o synonyma a běžně používané fráze
- Dochází k rozšíření slovní zásoby včetně méně běžných výrazů, odborných termínů a cizích slov
- V rámci základního vzdělávání začínají studenti s výukou prvního cizího jazyka
- Děti se seznamují s písemnou a elektronickou komunikací
- V tomto věku se některé děti stávají čtenáři, což jim poskytuje náskok

Chápání významů

- Začínají chápat a používat ironii, sarkasmus a nadsázku
- Postupně přizpůsobují svůj komunikační styl sociálnímu statusu a kontextu lidí, se kterými se zrovna baví
- Osvojují si schopnost rozlišovat mezi formálním jazykem a hovorovým vyjadřováním, jako je používání slangu s přáteli

Sociální vývoj

- Děti získává nové kontakty mimo okruh rodiny
- Spolužáci začínají být vedle rodičů a učitelů významní pro utváření názorů
- Snadné a rychlé navazování vztahů
- Třídní kolektiv se diferenciuje. Populární jsou často děti, které jsou sociálně aktivní, sportovně nadané, mají dobré školní výsledky nebo jsou přátelské a ochotné pomáhat
- Děti se učí zvládat protikladné požadavky, konflikty i vlastní emoce (touha být nejlepší versus touha patřit do party)
- Rozvíjejí nové sociální dovednosti, jako je poskytování podpory druhým, empatie a schopnost pracovat v týmu
- Vyhledávají a mají v oblibě kolektivní hry a soutěže s ostatními

Sociální vývoj - normy

- Školák již má zvnitřnělé základní normy sociálního chování a hodnoty, vše je však labilní a během školního věku se začínají sociální normy morálního jednání stabilizovat
- Na začátku období – podle důsledků (trestů a odměn)
- Na konci - snaha být dobré dítě, zvnitřněný řád

Sebepojetí a sebehodnocení

- Rozvoj sebehodnocení
- Seberealizace přibývá postupně
- V 10 letech schopno introspekce a spontánní sebereflexe, často mluví o svých pocitech
- Rodiče mají vliv na kladné/záporné sebehodnocení

Sebehodnocení

- Opakované (ne)úspěchy (i dílčí)
- Osobnostní charakteristiky, nízká frustrační tolerance
- Handicap
- Vliv prostředí, rodiny